

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БАНКАМА

Члан 1.

У Закону о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015), члан 2. мења се и гласи:

„Члан 2.

Банка је акционарско друштво са седиштем у Републици Србији, које има дозволу за рад Народне банке Србије и обавља депозитне и кредитне послове, а може обављати и друге послове у складу са законом.

Страна банка је правно лице са седиштем ван Републике Србије које је, у складу са прописима државе порекла, основано и у регистар надлежног органа те државе уписано као банка, односно кредитна институција, које поседује дозволу за рад регулаторног тела те државе и које обавља депозитне и кредитне послове.

Филијала је организациони део банке, без статуса правног лица, који обавља послове које може обављати банка у складу са овим законом.

Представништво је организациони део банке у иностранству или стране банке у Републици Србији, без статуса правног лица, који не обавља послове које може обављати банка, већ послове истраживања тржишта, и који представља банку, односно страну банку чији је део.

Клијент је било које правно или физичко лице које користи или је користило услуге банке или се обратило банци ради коришћења услуга и које је банка као такво идентификовала.

Корисник означава клијента банке који је посебним законима дефинисан као корисник финансијских, односно платних услуга.

Регулаторно тело је национално тело које је прописима одређене државе овлашћено да даје и одузима дозволе за рад лицима у финансијском сектору, врши контролу ових лица, односно надзор над тим лицима или уређује њихово пословање, као и одговарајуће тело Европске уније са овим надлежностима у складу с прописима те уније.

Држава порекла је држава у којој су страна банка или друго лице у финансијском сектору основани и у којој су добили дозволу за рад.

Депозит има значење утврђено у закону којим се уређује осигурање депозита.

Кредит има значење утврђено у закону којим се уређују облигациони односи.

Лице у финансијском сектору је банка, друштво за осигурање, платна институција, институција електронског новца, финансијски холдинг, мешовити финансијски холдинг, друштво за управљање отвореним инвестиционим фондовима са јавном понудом, друштво за управљање алтернативним инвестиционим фондовима, друштво за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционо друштво, привредно друштво које обавља послове финансијског лизинга, као и друго правно лице које се претежно бави финансијском делатношћу у земљи или иностранству.

Финансијска институција у смислу овог закона је лице у финансијском сектору, осим банке и друштва за осигурање.

Индиректно власништво означава могућност лица које нема директно власништво у правном лицу да ефективно оствари власничка права у том лицу користећи власништво које друго лице директно има у том правном лицу.

Учешће означава квалификовано, знатно и контролно учешће.

Квалификовано учешће постоји када једно лице има:

1) директно или индиректно право или могућност да оствари најмање 10% гласачких права у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над најмање 10% капитала тог правног лица, или

2) могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица.

Знатно учешће постоји када једно лице има:

1) директно или индиректно право или могућност да оствари најмање 20% гласачких права у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над најмање 20% капитала тог правног лица, или

2) могућност ефективног вршења знатног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица.

Контролно учешће постоји када једно лице има:

1) директно или индиректно право или могућност да оствари више од 50% гласачких права у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над више од 50% капитала тог правног лица, или

2) могућност избора више од половине чланова управног одбора или другог органа руковођења и управљања тог правног лица, или

3) могућност ефективног вршења доминантног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица.

Матично друштво правног лица је друштво које у том лицу има контролно учешће.

Зависно друштво правног лица је друштво у коме то лице има контролно учешће.

Придружено друштво правног лица је друштво у коме то лице има знатно учешће.

Подређено друштво правног лица је зависно или придружено друштво тог лица.

Група друштава је група коју чине највише матично друштво правног лица, његова подређена друштва и придружена друштва зависних друштава правног лица.

Највише матично друштво групе друштава је правно лице у коме ниједно друго правно лице нема контролно учешће.

Банкарска група је група друштава коју чине најмање једна банка која има својство највишег матичног друштва или својство зависног друштва и лица у финансијском сектору и/или подређено друштво банке из члана 124. став 3. овог закона.

Банкарски холдинг је највише матично друштво у банкарској групи које није банка, као и финансијски холдинг и мешовити финансијски холдинг. Ако се

највише матично друштво не може поуздано утврдити, утврђује га Народна банка Србије.

Финансијски холдинг је финансијска институција која није мешовити финансијски холдинг а чија су зависна друштва искључиво или претежно банке или финансијске институције. Зависна друштва финансијског холдинга су претежно банке или финансијске институције ако су испуњена оба следећа услова:

- 1) најмање једно зависно друштво финансијског холдинга је банка,
- 2) више од 50% капитала или консолидоване имовине финансијског холдинга, његових прихода или запослених, односно другог критеријума који Народна банка Србије оцени као релевантан – повезано је с његовим зависним друштвима која су банке или финансијске институције.

Мешовити финансијски холдинг је највише матично друштво финансијског конгломерата које није банка, друштво за осигурање нити инвестиционо друштво а које – заједно са својим зависним друштвима, од којих је најмање једно банка, и другим правним лицима – чини финансијски конгломерат.

Мешовити холдинг је највише матично друштво групе друштава које није банка, финансијски холдинг нити мешовити финансијски холдинг а чије је најмање једно зависно друштво банка.

Повезана лица су лица која испуњавају најмање један од следећих услова:

- 1) да су два или више правних или физичких лица повезана тако да једно од њих има знатно или контролно учешће у другом или другим правним лицима;
- 2) да су два или више правних или физичких лица међу којима не постоји однос из тачке 1) овог става повезана тако да постоји могућност да се услед погоршања финансијског положаја једног лица погорша способност другог или других лица да измирују своје обавезе;
- 3) да су два или више правних и физичких лица повезана тако да је физичко лице члан управног или извршног одбора или другог органа управљања другог или других правних лица;
- 4) да су два или више правних и физичких лица повезана тако да чланови породице физичког лица имају знатно или контролно учешће у другом или другим правним лицима, односно да су чланови управног или извршног одбора или другог органа управљања тих правних лица;
- 5) да су чланови породице физичких лица која су чланови управног или извршног одбора или другог органа управљања или лица с посебним овлашћењима и одговорностима једног правног лица истовремено чланови управног или извршног одбора или другог органа управљања или лица с посебним овлашћењима и одговорностима другог или других правних лица.

Лица повезана с банком су:

- 1) чланови банкарске групе у којој је банка;
- 2) чланови управног и извршног одбора банке, чланови одбора банке утврђених овим законом, чланови органа управљања и руковођења члана банкарске групе у којој је банка, као и чланови породице ових лица;
- 3) лица са учешћем у банци и у лицима која су чланови банкарске групе у којој је банка, лица која имају директно или индиректно право или

могућност да у банци, односно у лицима који су чланови групе у којој је банка остваре најмање 5% гласачких права, односно директно или индиректно власништво над најмање 5% капитала, као и чланови породице тих лица;

4) правна лица у којима лица из тач. 2) и 3) овог става имају контролно учешће.

Чланови породице физичког лица су:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно с трећим степеном сродства, као и супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно с првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која с тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Поткапитализована банка је банка чији је најмање један показатељ из члана 23. став 1. овог закона нижи од прописаног, односно чији је капитал нижи од прописаног у члану 22. овог закона, као и банка чији је показатељ нижи од оног који је, у складу с чланом 23. став 6. овог закона, одредила Народна банка Србије.

Системски значајна банка је банка чије би погоршање финансијског стања или престанак рада имали озбиљне негативне последице на стабилност финансијског система. Системски значајне банке утврђује Народна банка Србије на основу критеријума и методологије које пропише, а који нарочито узимају у обзир величину банке, њену повезаност са осталим учесницима у финансијском систему и заменљивост у том систему, као и сложеност њеног пословања.

Тело надлежно за реструктурирање је национално тело које је прописима одређене државе овлашћено да над лицима у финансијском сектору предузима мере које одговарају мерама реструктурирања из овог закона, као и одговарајуће тело Европске уније са оваквим надлежностима у складу с прописима те уније.

Лице за реструктурирање је банка или члан банкарске групе за које је, у складу с планом реструктурирања, предвиђена примена мера реструктурирања.

Група за реструктурирање је група лица у оквиру банкарске групе за коју је, у складу с планом реструктурирања, предвиђена примена мера реструктурирања а коју чине најмање једно лице за реструктурирање и још најмање једно друштво које је члан те банкарске групе.

Критичне функције су активности, услуге или послови чији би прекид обављања вероватно довео до угрожавања стабилности финансијског система или поремећаја у пружању неопходних услуга реалном сектору услед величине, тржишног учешћа и повезаности субјекта који их обавља са осталим учесницима у финансијском систему, а нарочито узимајући у обзир могућност да неко други несметано преузме обављање ових активности, услуга или послова.

Кључне пословне активности су пословне активности и услуге повезане са овим активностима чијим обављањем се остварује знатан део прихода за банку или банкарску групу којој та банка припада.

Кључне функције су функције које имају значајан утицај на управљање, односно пословање банке.

Агенција за рејтинг је лице које се бави додељивањем кредитних рејтинга правним лицима и/или финансијским инструментима.“.

Члан 2.

У члану 4. став 1. тач. 4) до 7) мењају се и гласе:

„4) платне услуге, укључујући издавање и прихватање платних картица и других платних инструмената;

5) издавање хартија од вредности и других финансијских инструмената;

6) послове депозитара у складу са законима којима се уређују инвестициони фондови;

7) инвестиционе услуге и активности, као и додатне услуге у складу са законом којим се уређује тржиште капитала;“.

Члан 3.

У члану 15. став 1. после тачке 6) додаје се тачка ба), која гласи:

„ба) списак сарадника оснивача, лица која ће имати учешће у банци, предложених чланова управног и извршног одбора и стварних власника банке у смислу закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма, као и податке о њиховој пословној репутацији;“.

Члан 4.

У члану 16. став 2. после речи: „процени да предложени члан управног или извршног одбора банке нема одговарајуће квалификације или искуство, односно пословну репутацију“ додају се запета и речи: „односно да лице из члана 15. став 1. тачка ба) овог закона нема добру пословну репутацију“.

Члан 5.

У члану 21. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Основни капитал из става 2. овог члана чини збир основног акцијског капитала и додатног основног капитала банке.“.

Досадашњи став 3. који постаје став 4, мења се и гласи:

„Народна банка Србије прописује елементе основног акцијског капитала, додатног основног капитала, допунског капитала и других облика капитала, начин израчунавања капитала и адекватности капитала банке, као и услове и начин добијања сагласности за израчунавање капитала и адекватности капитала банке.“.

Члан 6.

У члану 22. после речи: „обезбеди да“ додају се речи: „основни акцијски“.

Члан 7.

Члан 23. и наслов изнад тог члана мењају се и гласе:

„Показатељи капитала

Члан 23.

Банка је дужна да, ради стабилног и сигурног пословања, односно ради испуњења обавеза према повериоцима – показатељ адекватности капитала,

показатељ адекватности основног капитала, показатељ адекватности основног акцијског капитала, као и показатељ степена задужености (левериџ), одржава на прописаним нивоима.

Показатељ адекватности капитала представља однос између капитала и ризичне активе банке.

Показатељ адекватности основног капитала представља однос између основног капитала и ризичне активе банке.

Показатељ адекватности основног акцијског капитала банке представља однос између основног акцијског капитала и ризичне активе банке.

Показатељ степена задужености представља однос између основног капитала и изложености банке.

Народна банка Србије може решењем банци одредити и показатеље из става 1. овог члана веће од прописаних ако се на основу врсте и степена ризика и пословних активности банке утврди да је то потребно ради стабилног и сигурног пословања банке, односно ради испуњења њених обавеза према повериоцима.

Ако је потребно да банка показатеље капитала усклади с показатељима које је одредила Народна банка Србије – решењем из става 6. овог члана утврђује се и рок у којем је банка дужна да изврши ово усклађивање и о томе обавести Народну банку Србије.

Поред одржавања показатеља из става 1. овог члана, односно показатеља већих од прописаних из става 6. овог члана, банка је дужна да одржава и заштитне слојеве капитала у складу с прописима Народне банке Србије.

Народна банка Србије ближе уређује изложености које се укључују у обрачун показатеља степена задужености из става 5. овог члана, као и начин израчунавања тог показатеља.

Народна банка Србије може прописати критеријуме за одређивање показатеља капитала из ст. 6. и 8. овог члана, укључујући и начин утврђивања висине и структуре додатних захтева за капиталом који је потребан за покриће свих ризика којима је банка изложена или може бити изложена, као и начин покрића ризика који су утврђени кроз резултате тестирања отпорности банке на стрес које Народна банка Србије врши у складу с чланом 119. став 6. овог закона.“.

Члан 8.

У члану 24. став 1. мења се и гласи:

„Ризична актива банке представља укупан износ изложености ризицима банке које се укључују у израчунавање показатеља адекватности капитала из члана 23. ст. 2. до 4. овог закона.“.

У ставу 4. речи: „активе банке пондерисане кредитним ризиком“ замењују се речима: „ризичне активе банке“.

Члан 9.

У члану 25. став 1. тач. 1) и 2) после речи: „своју ликвидност“ додају се речи: „и капитал“.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Народна банка Србије може прописати ограничење расподеле добити из става 1. овог члана у оквиру мера за очување капитала банке.“.

Члан 10.

У члану 28. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Руководиоца организационе јединице из става 2. овог члана именује и разрешава управни одбор банке.“.

Досадашњи ст. 3. до 7. постају ст. 4. до 8.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6, речи: „стратегију управљања“ замењују се речима: „стратегију и план управљања“.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 7, речи: „из става 5.“ замењују се речима: „из става 6.“.

Члан 11.

У члану 29. тачка 3) мења се и гласи:

„3) каматни ризик у банкарској књизи;“.

После тачке 3. додаје се тачка 3а), која гласи:

„3а) девизни ризик и остали тржишни ризици;“.

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) оперативни ризик, укључујући правни ризик, ризик модела и ризик неодговарајућег управљања информационим и другим технологијама значајним за пословање банке;“.

После тачке 7. додају се тач. 8) и 9), које гласе:

„8) ризик од прања новца и финансирања тероризма;

9) ризик прекомерног степена задужености банке.“.

Члан 12.

У члану 30. став 4. мења се и гласи:

„Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин управљања ризиком ликвидности банке, начин утврђивања и нивое ликвидности банке, укључујући и критично низак ниво ликвидности, ограничења која се односе на изложеност банке ризику ликвидности, као и посебне захтеве у вези с ликвидношћу банке.“.

Члан 13.

У члану 31. после става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Народна банка Србије може прописати начин утврђивања и издвајања резерве за процењене губитке који могу настати по основу билансне активе и ванбилансних ставки банке.“.

Члан 14.

После члана 31. додају се члан 31а и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Каматни ризик у банкарској књизи

Члан 31а

Каматни ризик у банкарској књизи јесте ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке по основу позиција из банкарске књиге услед промена каматних стопа.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и минималне стандарде управљања каматним ризиком у банкарској књизи из става 1. овог члана.“.

Члан 15.

Члан 32. и наслов изнад тог члана мењају се и гласе:

„Девизни ризик и други тржишни ризици

Члан 32.

Тржишни ризици су ризици од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке по основу промена вредности билансних позиција и ванбилансних ставки банке које настају услед кретања цена на тржишту.

Девизни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед промене девизног курса.

Банка је дужна да обим и структуру своје имовине и обавеза усклади на начин који омогућује ефикасно управљање тржишним ризицима.

Банка је дужна да својим унутрашњим актима пропише политике и процедуре за идентификовање, мерење и процену тржишних ризика, за управљање тржишним ризицима, као и за редовно извештавање органа банке о врстама и нивоу тих ризика.“.

Члан 16.

Члан 33. мења се и гласи:

„Члан 33.

Изложеност банке према једном лицу јесте укупан износ потраживања и ванбилансних ставки који се односе на то лице или групу лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона (кредити, улагања у дужничке хартије од вредности, власнички улози и учешћа, издате гаранције и авали и сл.).

Велика изложеност банке према једном лицу или групи лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона јесте изложеност која износи најмање 10% капитала банке.

Изложеност банке према једном лицу или групи лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона не сме прећи 25% капитала банке.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обрачуна великих изложености, као и изложености банке према једном лицу или групи лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона, укључујући и облик капитала који се узима у обзир за потребе тог обрачуна, а може прописати и највећи дозвољени збир свих великих изложености банке.“.

Члан 17.

Члан 35. мења се и гласи:

„Члан 35.

Оперативни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке услед пропуста у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима, грешака у развоју, неодговарајуће примене или употребе интерних модела, као и услед непредвидивих екстерних догађаја.

Банка је дужна да, на основу стратегије и политика за управљање ризицима, усвоји и примењује процедуре за идентификовање, мерење, односно процену оперативног ризика, као и за управљање тим ризиком, укључујући и адекватно управљање информационим системом.

Ради адекватног управљања информационим системом, банка је дужна да обезбеди континуитет пословања на територији Републике Србије за несметано одвијање њених пословних процеса или функција чије неадекватно функционисање може значајније угрожити стабилност и континуитет пословања или проузроковати изостанак пружања услуга те банке утврђених законом.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин идентификације, мерења и процене ризика из овог члана, као и управљања тим ризиком.“.

Члан 18.

После члана 35. додају се чл. 35а до 35в и наслови изнад тих чланова, који гласе:

„Ризик од прања новца и финансирања тероризма

Члан 35а

Ризик од прања новца и финансирања тероризма је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат, капитал или репутацију банке услед коришћења банке у сврху прања новца и/или финансирања тероризма и/или финансирања ширења оружја за масовно уништење.

Управљање ризиком из става 1. овог члана није у делокругу посебне организационе јединице банке из члана 28. став 2. овог закона, већ друге посебне организационе јединице банке.

Ризик прекомерног степена задужености банке

Члан 35б

Ризик прекомерног степена задужености банке је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал банке због постојећег или потенцијалног степена задужености који може довести до измена у остваривању пословног плана банке, као што је принудна продаја имовине услед које могу настати губици или прилагођавања вредности преостале имовине банке.

Банка је дужна да успостави политике и процедуре за идентификовање, мерење и праћење ризика прекомерног степена задужености и за управљање тим ризиком.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин управљања ризиком из става 1. овог члана.

Процес интерне процене адекватности капитала и ликвидности банке

Члан 35в

Банка је дужна да усвоји и примењује адекватну и свеобухватну стратегију и план управљања капиталом, као и да успостави одговарајуће процесе ради процене и одржавања нивоа и структуре капитала који је у сваком тренутку потребан за покриће свих ризика којима је банка изложена или може бити изложена у свом пословању, укључујући и ризике који су утврђени кроз резултате тестирања отпорности банке на стрес.

Банка је дужна да континуирано спроводи документовани процес интерне процене адекватности капитала који одговара природи, обиму и

сложености активности банке, у складу са стратегијом и политикама за управљање ризицима, као и стратегијом управљања капиталом.

Банка је дужна да усвоји стратегију, политику и процедуре за идентификовање, мерење и праћење ризика ликвидности и за управљање тим ризиком, на периодичној и на дневној основи, као и да успостави одговарајуће процесе и системе за управљање ризиком ликвидности – којима се обезбеђује да банка у сваком тренутку одржава одговарајући ниво ликвидности.

Банка је дужна да континуирано спроводи документовани процес интерне процене адекватности ликвидности банке који одговара природи, обиму и сложености активности банке, у складу са стратегијом и политикама за управљање ризицима, као и стратегијом управљања ризиком ликвидности.

Народна банка Србије може прописати садржину аката из ст. 1. и 3. овог члана, ближе услове и минималне стандарде за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала и процеса интерне процене адекватности ликвидности у банци, као и начин и рокове извештавања банке о спровођењу и резултатима ових процеса.“

Члан 19.

У члану 41. став 1. брише се.

Досадашњи ст. 2. до 4. постају ст. 1. до 3.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 3, речи: „става 2.“ замењују се речима: „става 1.“.

Члан 20.

У члану 42. став 1. речи: „15 дана“ замењују се речима: „30 дана“.

Члан 21.

Члан 43. мења се и гласи:

„Члан 43.

Народна банка Србије може прописати јединствени начин обрачуна и објављивања трошкова, камата и накнада банкарских услуга, и то нарочито по основу депозитних и кредитних послова.

Народна банка Србије може на својој интернет презентацији објавити информативну листу понуде банкарских услуга по основу кредитних послова по појединачним банкама.

Народна банка Србије може ближе уредити садржину и начин достављања и објављивања података из става 2. овог члана.“

Члан 22.

У члану 44. став 1. после речи: „клијенту“ додају се речи: „који није корисник у смислу овог закона“.

У ставу 3. речи: „клијената банке“ замењују се речима: „клијената из става 1. овог члана“.

Члан 23.

Члан 45. и наслов изнад тог члана мењају се и гласе:

„Приговор клијената банци

Члан 45.

Ако клијент који није корисник у смислу овог закона сматра да се банка не придржава обавеза утврђених законом и другим прописима и обавеза из закљученог уговора – приговор на поступак банке може упутити руководиоцу организационе јединице банке у чијем је делокругу унутрашња ревизија, надлежној организационој јединици или надлежном органу банке.

Банка је дужна да подносиоцу приговора из става 1. овог члана одговори у разумном року.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин поступања банке по приговору из става 1. овог члана.“

Члан 24.

У члану 48. став 1. у тачки 11) тачка на крају замењује се тачком са запетом, а после тачке 11) додаје се тачка 12), која гласи:

„12) у другим случајевима прописаним овим или другим законом.“

У ставу 2. речи: „истражном судији,“ бришу се.

Члан 25.

Члан 51. мења се и гласи:

„Члан 51.

Ради процене финансијског стања банке и њених подређених друштава на појединачној и консолидованој основи, банка је дужна да припреми и Народној банци Србије поднесе извештаје који се односе на управљање банком, пословање организационих структура, планиране пословне активности, капитал, ликвидност, солвентност и профитабилност банке и њених подређених друштава, као и друге извештаје потребне за контролу њеног пословања.

Народна банка Србије прописује садржину и облик извештаја из става 1. овог члана, као и начин и рокове њиховог достављања.

Банка евидентира, прикупља, обрађује и Народној банци Србије доставља податке и информације о дужницима у вези с билансним потраживањима и ванбилансним ставкама банке, ради укључивања тих података и информација у информациони систем Народне банке Србије.

Народна банка Србије ближе прописује садржину, форму, начин и рокове достављања података и информација из става 3. овог члана, као и начин коришћења тих података односно информација.“

Члан 26.

После члана 51а додају се члан 51б и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Објављивање података и информација Народне банке Србије

Члан 51б

Народна банка Србије јавно објављује:

- 1) опште информације о начину спровођења процеса процене пословања банака;
- 2) збирне статистичке податке о спроведеним активностима из области контролне функције.

Народна банка Србије на својој интернет презентацији чини доступним објављене прописе и друге опште акте из области контроле пословања банака и реструктурирања банака – искључиво у сврхе додатног информисања.

Изузетно од члана 96. став 1. овог закона, Народна банка Србије може ближе прописати услове, начин и рокове објављивања података и информација о банкама за које је у поступку контроле из члана 102. овог закона утврђено да нису поступале у складу са овим законом, другим законима по којима је Народна банка Србије надлежна за вршење надзора над пословањем банака и прописима Народне банке Србије.“

Члан 27.

У члану 57. став 1. мења се и гласи:

„Банка која је основана спајањем дужна је да Народној банци Србије достави мишљење спољног ревизора о истинитости и објективности свог почетног биланса стања на уговорени датум спајања, односно са стањем на датум уписа тог спајања у регистар привредних друштава ако се та два датума разликују, у року од 90 дана од дана уписа те банке у регистар привредних субјеката.“

У ставу 2. после речи: „уговорени датум припајања“ додају се запета и речи: „односно са стањем на датум уписа тог припајања у регистар привредних друштава ако се та два датума разликују“.

У ставу 3. речи: „60 дана“ замењују се речима: „90 дана“.

Члан 28.

Члан 61. мења се и гласи:

„Члан 61.

Банка је дужна да Народној банци Србије достави усвојене појединачне финансијске извештаје банке и њеног банкарског холдинга, са извештајем спољног ревизора, за претходну пословну годину – у року од 120 дана након завршетка те године.

Народна банка Србије може од било ког члана банкарске групе захтевати да јој достави појединачне финансијске извештаје са извештајем спољног ревизора.

Банка је дужна да достави усвојене консолидоване финансијске извештаје банкарске групе, са извештајем спољног ревизора, за претходну пословну годину – у року од 150 дана након завршетка те године.

Извештај спољног ревизора у скраћеном облику за банку, банкарски холдинг и банкарску групу банка објављује у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на територији Републике Србије, и то у року од 15 дана од дана достављања тог извештаја Народној банци Србије.

Комплетан извештај спољног ревизора о годишњим финансијским извештајима за банку, банкарски холдинг и банкарску групу, укључујући и напомене уз финансијске извештаје – банка објављује на својој интернет презентацији у року од 15 дана од дана достављања тог извештаја Народној банци Србије.

Поред објављивања ревидираног годишњег финансијског извештаја, банка на својој интернет презентацији тромесечно, у року од 30 дана након истека обрачунског периода, објављује и неревидиране финансијске извештаје, који садрже биланс стања с ванбилансним ставкама, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине, а објављује и имена чланова управног и извршног одбора банке и лица која имају учешће у банци или банкарском холдингу и податке о тим

лицима, као и организациону структуру и списак организационих јединица те банке.

Ако се у извештајима и подацима који су објављени утврди грешка, банка или спољни ревизор дужни су да о томе одмах обавесте Народну банку Србије, а банка је дужна и да објави кориговане извештаје и податке.“.

Члан 29.

У члану 66. став 1. тачка 1) после речи: „од најмање три“ додаје се реч: „наредне“.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) усваја финансијске извештаје банке и банкарске групе у којој је банка највише матично друштво и извештај спољног ревизора о ревизији тих финансијских извештаја, укључујући и напомене уз финансијске извештаје;“.

После тачке 3) додаје се тачка 3а), која гласи:

„3а) одлучује о употреби и распоређивању остварене добити, односно покрићу губитака;“.

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) одлучује о повећању капитала банке, односно о улагањима капитала у другу банку или у друга правна лица, о висини улагања у основна средства банке, као и о стицању сопствених акција банке;“.

Члан 30.

У члану 70. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Чланови управног и извршног одбора банке дужни су да доприносе дугорочном позитивном пословању банке и да у обављању послова из свог делокруга поступају у складу с пажњом доброг стручњака.“.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 31.

У члану 71. став 5. мења се и гласи:

„Чланови управног одбора банке морају имати добру пословну репутацију, одговарајуће квалификације и искуство, као и способност да обављају послова из свог делокруга посвете довољно времена – у складу с прописом Народне банке Србије.“.

Члан 32.

У члану 72. став 1. мења се и гласи:

„Банка Народној банци Србије подноси захтев за давање претходне сагласности на именовање члана управног одбора банке, уз који доставља документе и даје податке којима се доказују пословна репутација, квалификације и искуство лица предложеног за члана управног одбора банке, као и чињеница да то лице има способност да посвети довољно времена обављању послова из свог делокруга.“.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Уз захтев из става 1. овог члана банка доставља Народној банци Србије документе и даје податке о пословној репутацији сарадника лица предложеног за члана управног одбора банке.“.

Досадашњи ст. 2. до 9. постају ст. 3. до 10.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, у тачки 3) тачка на крају замењује се тачком са запетом, а после тачке 3) додаје се тачка 4), која гласи:

„4) лице чији сарадник нема добру пословну репутацију у складу с прописом Народне банке Србије.“.

Члан 33.

У члану 73. став 1. тачка 4) после речи: „као и стратегију“ додају се речи: „и план“.

После тачке 11) додаје се тачка 11а), која гласи:

„11а) усваја план управљања ризицима усклађености пословања из члана 84. став 1. овог закона, као и програм праћења усклађености пословања из става 5. тог члана;“.

У тачки 13) речи: „као и“ бришу се, а после речи: „раду унутрашње ревизије,“ додају се речи: „као и извештаје о активностима функције контроле усклађености пословања,“.

После тачке 13) додаје се тачка 13а), која гласи:

„13а) разматра налазе и препоруке садржане у писму спољног ревизора руководству банке и обезбеђује праћење поступања банке у складу с тим налазима и препорукама;“.

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Народна банка Србије може ближе уредити утврђивање политика зарада и осталих примања запослених у банци из става 1. тачка 19) овог члана.“.

Члан 34.

У члану 75. став 5. мења се и гласи:

„Чланови извршног одбора банке морају имати добру пословну репутацију, одговарајуће квалификације и искуство, у складу с прописом Народне банке Србије.“

Члан 35.

У члану 76. став 3. тач. 2) и 4) речи: „стратегију управљања“ замењују се речима: „стратегију и план управљања“.

После тачке 5) додаје се тачка 5а), која гласи:

„5а) разматра извештаје о активностима функције контроле усклађености пословања;“.

Члан 36.

У члану 80. став 7. мења се и гласи:

„Чланови одбора за праћење пословања банке састају се најмање једном месечно, а најмање једном у три месеца састају се у просторијама седишта банке или других организационих делова банке на територији Републике Србије.“.

Члан 37.

У члану 81. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Одбор за управљање активом и пасивом прати изложеност банке ризицима који произлазе из структуре њених билансних обавеза и потраживања и ванбилансних ставки, предлаже мере за управљање каматним ризиком у

банкарској књижи, ризиком ликвидности, девизним ризиком и осталим тржишним ризицима, а обавља и друге послове утврђене актима банке.

Народна банка Србије може прописати и друге послове које су дужни да обављају одбори из овог члана, а може ближе уредити и остала питања у вези с радом и организацијом тих одбора.“

Члан 38.

После члана 81. додају се члан 81а и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Кључне функције и носиоци кључних функција

Члан 81а

Банка је дужна да идентификује све кључне функције, које увек укључују функције система унутрашњих контрола из члана 82. овог закона.

Носиоци кључних функција из става 1. овог члана јесу руководиоци функција система унутрашњих контрола из тог става, као и руководиоци осталих кључних функција које је банка идентификовала у складу с тим ставом – у случају да та лица нису чланови органа управљања банке.

Банка је дужна да обезбеди да носиоци кључних функција имају добру пословну репутацију, одговарајуће квалификације и искуство, у складу с прописима Народне банке Србије.

Банка обавештава Народну банку Србије о именовању, разрешењу или оставци носиоца кључне функције у року од десет дана од дана именовања, разрешења или оставке тог лица, наводећи разлоге за то.

Банка подноси Народној банци Србије захтев за давање претходне сагласности на именовање руководиоца функција система унутрашњих контрола из става 2. овог члана.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин именовања носилаца кључних функција из овог члана, као и услове за давање сагласности из става 5. овог члана.

Народна банка Србије може решењем наложити разрешење носиоца кључне функције из става 2. овог члана, ако утврди да то лице више не испуњава услове које је Народна банка Србије прописала у складу са ст. 3. и 6. овог члана.“

Члан 39.

Члан 82. мења се и гласи:

„Члан 82.

Банка је дужна да успостави и примени ефикасан и ефикасан систем унутрашњих контрола на начин који обезбеђује континуирано праћење ризика којима је банка изложена или може бити изложена у свом пословању, а који се нарочито састоји од:

- 1) функције управљања ризицима;
- 2) функције контроле усклађености пословања;
- 3) функције унутрашње ревизије.

Систем унутрашњих контрола из става 1. овог члана представља скуп процеса и процедура успостављених ради адекватне контроле ризика и праћења ефикасности и ефикасности пословања, поузданости финансијских и осталих података и информација банке, као и њихове усклађености с

прописима, унутрашњим актима и стандардима пословања, а чији је циљ обезбеђење сигурности и стабилности пословања банке.

Функције система унутрашњих контрола из става 1. овог члана банка успоставља тако да величина и организациона и квалификациона структура тих функција одговарају величини банке, односно обиму и врсти послова које банка обавља, а да број и структура запослених омогућавају ефективно и ефикасно вршење тих функција.

Банка је дужна да обезбеди независно вршење функција система унутрашњих контрола из става 1. овог члана, односно избегавање свих активности или околности које могу негативно утицати на објективан рад тих функција.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин уређивања и спровођења система унутрашњих контрола.“.

Члан 40.

Чл. 83. и 84. мењају се и гласе:

„Члан 83.

У банци постоји организациона јединица у чијем је делокругу контрола усклађености пословања банке.

Основни задаци организационе јединице из става 1. овог члана јесу идентификација, праћење и управљање ризиком усклађености пословања банке.

Ризик усклађености пословања банке је ризик од изрицања санкција регулаторног тела, финансијских губитака или нарушавања репутације банке услед обављања послова банке на начин који није у складу са законом и другим прописом, унутрашњим актима банке, стандардима пословања, процедурама о спречавању прања новца и финансирања тероризма, као и са другим актима којима се уређује пословање банке.

Руководиоца организационе јединице из става 1. овог члана именује и разрешава управни одбор банке.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана и запослени у тој организационој јединици независни су у свом раду и обављају искључиво послове из става 2. овог члана.

Запослени у банци дужни су да запосленима у организационој јединици из става 1. овог члана омогуће увид у документацију коју поседују и да им пруже потребне информације.

Народна банка Србије ближе прописује начин и услове идентификације и праћења ризика из става 3. овог члана и управљања тим ризиком.

Члан 84.

Организациона јединица у чијем је делокругу контрола усклађености пословања банке дужна је да идентификује и процењује главне ризике те усклађености и предлаже годишњи план управљања тим ризицима, који садржи и план обуке запослених.

Организациона јединица из става 1. овог члана тромесечно сачињава извештај о својим активностима, који садржи нарочито извештај о спровођењу плана управљања ризицима усклађености пословања из става 1. овог члана.

Извештај из става 2. овог члана организациона јединица у чијем је делокругу усклађеност пословања доставља извршном одбору, одбору за праћење пословања и управном одбору на разматрање.

Организациона јединица из става 1. овог члана саставља и годишњи извештај о ризицима усклађености пословања, који доставља извршном одбору, одбору за праћење пословања и управном одбору банке.

Организациона јединица из става 1. овог члана дужна је да састави програм праћења усклађености пословања банке, који посебно садржи методологију рада те организационе јединице, начин и рокове израде извештаја и начин провере те усклађености.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана дужан је да о утврђеним пропустима који се односе на усклађеност пословања одмах обавести извршни одбор и одбор за праћење пословања банке.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана има право да се непосредно обрати управном одбору банке, кад год је то потребно.

Руководилац организационе јединице из става 1. овог члана одговоран је за ефикасно, континуирано, редовно и квалитетно вршење функције усклађености пословања и ефикасно спровођење плана управљања ризицима усклађености пословања из става 1. овог члана, благовремено сачињавање и достављање извештаја из ст. 2. и 4. овог члана, као и спровођење програма праћења усклађености пословања из става 5. овог члана.“.

Члан 41.

У члану 87. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Саставни део извештаја из става 1. овог члана чине и посебни годишњи извештаји за све три функције система унутрашњих контрола из члана 82. овог закона, које сачињавају организационе јединице у чијем су делокругу управљање ризицима, контрола усклађености пословања и унутрашња ревизија банке.“.

Члан 42.

У члану 88. после става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Банка обавештава Народну банку Србије о затварању филијале или другог организационог облика на територији Републике Србије најкасније 30 дана пре планираног затварања.“.

Члан 43.

У члану 94. став 1. после речи: „стећи“ додају се речи: „учешће у банци, односно“, а речи: „од 5%“ замењују се речима: „од 10%“.

После става 7. додају се ст. 8. и 9, који гласе:

„Банка Народну банку Србије обавештава о стицању директног или индиректног власништва у банци које стицаоцу омогућава 5% и више од 5% гласачких права у року од пет радних дана од дана сазнања за то стицање.

Обавештење о стицању директног или индиректног власништва из става 8. овог члана нарочито садржи податке о идентитету стицаоца, проценту стечених гласачких права и датуму тог стицања.“.

Члан 44.

У члану 96. тачка 2) после речи: „подносилац захтева“ додају се речи: „или његов сарадник“.

Члан 45.

У члану 99. став 1. речи: „од 5%“ замењују се речима: „од 10%“.

После става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Ако Народна банка Србије утврди да су активности лица које има власништво у банци, без обзира на то да ли има и учешће у банци, повезане с прањем новца, финансирањем тероризма или финансирањем ширења оружја за масовно уништење – сходно се примењују одредбе ст. 1. до 4. овог члана.“.

Члан 46.

У члану 101. став 3. речи: „15 дана“ замењују се речима: „пет радних дана“.

Став 4. мења се и гласи:

„Банка је дужна да најмање једном годишње, као и на захтев Народне банке Србије или у складу с прописом Народне банке Србије – Народну банку Србије обавести о идентитету свих лица која имају власништво у банци.“.

У ст. 5. и 6. речи: „15 дана“ замењују се речима: „пет радних дана“.

Члан 47.

После члана 101. наслов „Одељак 1а“ брише се, а члан 101а и наслов изнад тог члана мењају се и гласе:

„Сарадници

Члан 101а

Сарадником лица које стиче или има учешће у банци сматра се:

1) свако физичко лице које је члан органа управљања или друго одговорно лице у правном лицу чији је стварни власник лице које има или стиче учешће у банци;

2) свако физичко лице које је стварни власник правног лица у коме је лице које има или стиче учешће у банци члан органа управљања;

3) свако физичко лице које с лицем које има или стиче учешће у банци – има стварно власништво над истим правним лицем.

Одредбе става 1. овог члана сходно се примењују и на сарадника оснивача, члана управног и извршног одбора, као и стварног власника банке.

Сарадници лица из ст. 1. и 2. овог члана морају имати добру пословну репутацију у складу с прописом Народне банке Србије.“.

Члан 48.

После члана 101а додају се одељак 1а, члан 101б и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Одељак 1а

Дијагностичко испитивање

Члан 101б

Народна банка Србије може, ради прикупљања, обраде и анализе потребних података, вршити дијагностичко испитивање пословања банке непосредним увидом у њене пословне књиге и другу документацију.

На дијагностичко испитивање из става 1. овог члана сходно се примењују члан 102. ст. 4. и 5. и чл. 103. и 104. овог закона.“.

Члан 49.

У члану 102. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Народна банка Србије врши контролу бонитета и законитости пословања банке, укључујући и контролу законитости пословања банке у примени прописа којима се уређују финансијске и платне услуге (област заштите корисника) и контролу пословања банке у области спречавања прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење, у складу са овим законом и другим законом по којем је Народна банка Србије надлежна за вршење надзора над пословањем банака.

Контролу у смислу става 1. овог члана Народна банка Србије врши посредно – контролом извештаја и друге писмене и електронске документације коју банка доставља Народној банци Србије у складу са овим законом, као и других података о пословању банке којима Народна банка Србије располаже, и непосредно – увидом у пословне књиге и другу писмену и електронску документацију банке и информациони систем банке.“.

После става 6. додаје се нови став 7, који гласи:

„Народна банка Србије врши контролу бонитета и законитости пословања банке у складу са својим годишњим планом, односно по потреби, на основу дискреционе процене, на основу приступа заснованог на процени ризика.“.

Досадашњи став 7. постаје став 8.

Члан 50.

У члану 104. став 5. у тачки 4) тачка на крају замењује се тачком са запетом, а после тачке 4) додаје се тачка 5), која гласи:

„5) обављају разговоре с руководиоцима банке и запосленима у банци.“.

После става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Разговори из става 5. тачка 5) овог члана могу се тонски снимати уз претходно обавештавање о томе руководиоца, односно запосленог банке с којим се разговор обавља, а то обавештавање може се учинити и усмено.“.

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 7. и 8.

Члан 51.

После члана 104. додају се члан 104а и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Прикривена контрола у области заштите корисника

Члан 104а

Непосредна контрола законитости пословања банке у примени прописа којима се уређују финансијске и платне услуге може се вршити прикривено, односно тако да се лица овлашћена за контролу представљају као лица која се банци обраћају ради пружања одређених финансијских, односно платних услуга.

Контрола из става 1. овог члана врши се, по правилу, у пословним просторијама банке или другог лица у којима банка нуди и/или пружа своје услуге корисницима.

Лица из става 1. овог члана врше прикривену непосредну контролу тако што од запослених у банци захтевају одређене податке и информације о било

којим производима и услугама које банка нуди, те с тим у вези постављају одређена питања, захтевају објашњења, појашњења и сл.

Разговори који се током прикривене непосредне контроле обављају са запосленима у банци и другим лицима из става 2. овог члана могу да се тонски снимају без претходне најаве и обавештења, ради сачињавања записника о прикривеној непосредној контроли, а снимак настао на овај начин не може се употребити у друге сврхе (нпр. ради покретања и вођења радног спора против запосленог).

Снимак настао тонским снимањем из става 4. овог члана чува се до окончања поступка контроле, а најдуже две године од дана настанка, осим када је одлуком гувернера Народне банке Србије из оправданих разлога продужен рок чувања тог снимка.

Снимак настао тонским снимањем из става 4. овог члана одређује се и штити као тајни податак у складу са законом којим се уређује тајност података.

Након завршене прикривене непосредне контроле у одређеним пословним просторијама банке, лица овлашћена за прикривену непосредну контролу могу се пред лицима запосленим у банци и другим лицима из става 2. овог члана представити као овлашћени запослени Народне банке Србије који врше непосредну контролу, давањем на увид решења из члана 103. овог закона.

Након што заврше прикривену непосредну контролу, овлашћени запослени из става 7. овог члана могу, ако је тако предвиђено решењем из члана 103. овог закона, да започну, односно наставе поступак непосредне контроле.

Запослени у Народној банци Србије могу вршити прикривену посредну контролу примене прописа којима се уређују финансијске и платне услуге и из просторија Народне банке Србије, односно на даљину, коришћењем савремених средстава комуникације, као што су телефонски или видео позив, разменом порука путем електронске поште или апликација за комуникацију и сл.

Посредна контрола из става 9. овог члана врши се сходном применом одредаба о прикривеној непосредној контроли.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења прикривене непосредне и посредне контроле.“

Члан 52.

Члан 105. мења се и гласи:

„Члан 105.

Овлашћена лица која врше контролу дужна су да о извршеној контроли сачине записник (у даљем тексту: записник о контроли), осим у случају да се закључи супервизорски споразум из члана 107а овог закона.

Записник о контроли сачињава се и када се у поступку посредне контроле утврде неправилности у пословању банке, осим у случају да је банка о тим неправилностима обавестила Народну банку Србије, односно у случају да се закључи супервизорски споразум из члана 107а овог закона.

Записник о контроли Народна банка Србије доставља банци, која на њега може дати примедбе у року који одреди Народна банка Србије, а који не може бити краћи од десет дана од дана достављања тог записника.

Народна банка Србије неће разматрати примедбе банке на записник о контроли које се односе на промену чињеничног стања насталу након периода за који је извршена контрола (пресечни датум), али их може узети у обзир при изрицању мере из овог закона.

Контролом из члана 102. став 2. овог закона Народна банка Србије проверава наводе банке садржане у примедбама из става 3. овог члана.“.

Члан 53.

Чл. 106. и 107. и наслов изнад члана 107. мењају се и гласе:

„Члан 106.

Када се провером навода изнетих у примедбама банке на записник о контроли утврди чињенично стање које је битно различито од оног наведеног у записнику – сачињава се допуна записника о контроли, која се доставља банци.

Решење о обустави поступка контроле

Члан 107.

Народна банка Србије донеће решење о обустави поступка контроле ако у записнику о контроли нису утврђене неправилности или су утврђене мање значајне неправилности, или ако банка, у року прописаном овим законом, својим примедбама основано оспори све налазе из записника о контроли или део тих налаза тако да преостале неправилности представљају мање значајне неправилности.

Народна банка Србије може донети решење о обустави поступка контроле ако банка у року прописаном за достављање примедба на записник о контроли достави доказе да су утврђене неправилности отклоњене или да је отклоњен део тих неправилности, и то тако да преостале неправилности представљају мање значајне неправилности.

Решења из ст. 1. и 2. овог члана достављају се банци.“.

Члан 54.

После члана 107. додају се члан 107а и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Супервизорски споразум

Члан 107а

Ако идентификује околности на основу којих би се могло утврдити да у пословању банке постоје одређени пропусти или неправилности који битно не утичу на њено финансијско стање, али које је неопходно правовремено и ефикасно отклонити – Народна банка Србије може тој банци предложити закључење супервизорског споразума.

Народна банка Србије може банци предложити закључење супервизорског споразума и ако у њеном пословању идентификује околности на основу којих би се могло утврдити да постоје одређени пропусти или неправилности у примени прописа којима се уређују финансијске и платне услуге а за које се могу изрећи мере из члана 111. или 112. овог закона, али је ради правовременог и ефикасног отклањања тих неправилности неопходно у што краћем року наложити банци њихово отклањање.

Супервизорским споразумом се нарочито:

1) констатују одређени пропусти или неправилности из ст. 1. и 2. овог члана;

2) даје образложење испуњености услова из ст. 1. и 2. овог члана за његово закључење;

3) прецизно одређују и описују мере, активности и радње које је банка дужна да спроведе у одређеном року;

4) ако је применљиво, у зависности од предмета контроле, одређује износ новчаних средстава за који је банка дужна да на одређени начин обештети кориснике (повраћај средстава, умањење дуга, обрачун и исплата затезне камате и сл.);

5) дефинише поступак за праћење извршења обавеза банке из супервизорског споразума, као и последице пропуштања рокова за њихово извршење.

Ако је то оправдано услед тежине или природе утврђених неправилности, супервизорским споразумом може се утврдити и новчана казна за банку и за члана управног, односно извршног одбора банке, у износу који се утврђује у складу с чланом 117. овог закона, а која може бити блажа од новчане казне која се у складу с тим чланом изриче за неправилности упоредиве тежине или природе код којих тај споразум није закључен – ако постоје олакшавајуће околности под којима је учињена повреда одредаба овог закона и/или другог прописа које указују да се сврха изрицања новчане казне може постићи и блажом новчаном казном.

Супервизорски споразум закључује се између Народне банке Србије и банке, након обављених разговора који имају за циљ да се на свеобухватан начин утврди чињенично стање у погледу евентуалних пропуста или неправилности, те да се заједнички утврди и дефинише најефикаснији начин за њихово отклањање, водећи притом рачуна о интересима корисника, депонената или других клијената банке.

Супервизорски споразум закључен у складу са овим чланом представља извршну исправу.

Ако банка не прихвати предлог за закључење супервизорског споразума, Народна банка Србије покреће поступак контроле.

Ако банка не спроведе мере, активности и радње у складу са условима ближе уређеним супервизорским споразумом, односно ако прекрши тај споразум – Народна банка Србије може према тој банци предузети мере прописане овим законом.

Споразум из овог члана може се закључити и ако Народна банка Србије идентификује околности на основу којих би се могло утврдити да постоје одређени пропусти или неправилности у примени прописа којима се уређују спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење.“.

Члан 55.

У члану 109. речи: „извештаја прибављених посредном контролом“, замењују се речима: „извештаја, друге документације, података и информација прибављених посредном контролом“, а после речи: „интереси депонената“ додају се речи: „или других клијената“.

Члан 56.

После члана 109. додају се члан 109а и наслов изнад тог члана, који гласе:

„Ометање и онемогућавање поступка контроле

Члан 109а

Банка омета контролу ако чињењем или нечињењем отежава спровођење поступка контроле у виду непоступања по захтевима из члана 104. став 5. тач. 2) и 3) овог закона, неажурности у писменој комуникацији са овлашћеним лицима, као и у другим случајевима које Народна банка Србије може прописати.

Банка, у смислу овог закона, онемогућава поступак контроле ако својим чињењем или нечињењем отежава или спречава утврђивање чињеничног стања, а нарочито у следећим случајевима:

1) ако по захтеву Народне банке Србије, односно овлашћених лица и у року одређеном тим захтевом не достави све тражене податке и документацију којима је банка дужна да располаже према закону, подзаконским актима или стандардима опрезног банкарског пословања;

2) ако намерно или грубом непажњом достави нетачне или непотпуне податке или документацију;

3) ако овлашћеним лицима не обезбеди услове неопходне за вршење контроле банке, односно не обезбеди да их не ометају запослени у банци и друга лица;

4) ако не достави три узастопна извештаја које је дужна да периодично доставља у складу са законом или подзаконским актима и ако ни на поновљени захтев Народне банке Србије у за то одређеном року не достави тражене извештаје или податке.

Ако утврди да банка омета, односно онемогућава поступак контроле на начин из ст. 1. и 2. овог члана – Народна банка Србије може, независно од других мера предвиђених овим законом, банци решењем изрећи новчану казну у износу који се утврђује у складу с чланом 117. овог закона.“.

Члан 57.

У члану 110. став 1. мења се и гласи:

„Ако контролом из члана 102. овог закона утврди да је банка поступала супротно одредбама овог закона, других закона по којима је Народна банка Србије надлежна за вршење надзора над пословањем банака, супротно прописима којима се уређују финансијске и платне услуге или прописима којима се уређује спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење, односно прописима Народне банке Србије или да је банка поступала изван оквира стандарда опрезног банкарског пословања, праксе доброг корпоративног управљања, односно да банка на други начин угрожава бонитет банке или права и интересе корисника, депонената или других клијената банке – Народна банка Србије ће према тој банци, у складу с критеријумима прописаним у члану 116. овог закона, предузети једну од следећих мера:

- 1) упутити писмену опомену;
- 2) изрећи налоге и мере за отклањање утврђених неправилности;
- 3) одузети јој дозволу за рад.“.

У ставу 2. речи: „тач. 2) и 3)“ бришу се.

Члан 58.

Члан 111. мења се и гласи:

„Члан 111.

Писмена опомена упућује се банци у чијем су пословању утврђене неправилности које нису битно ни непосредно утицале на њено финансијско стање и/или пословање, али би могле имати такав утицај ако се не би отклониле.

Писмена опомена упућује се и банци у чијем су пословању, односно поступању утврђене неправилности у примени прописа које до тренутка њеног упућивања нису довеле до значајних последица по већи број корисника, али су такве последице могле наступити.“

Члан 59.

У члану 112. став 1. мења се и гласи:

„Решење којим се изричу налози и мере за отклањање неправилности утврђених у пословању доноси се за:

1) банку у чијем се пословању контролом утврде неправилности које би могле угрозити њено финансијско стање, односно сигурност и стабилност њеног пословања;

2) банку којој је Народна банка Србије у складу с чланом 23. овог закона одредила већи показатељ адекватности капитала од прописаног – ако се та банка није ускладила с тим показатељем у остављеном року;

3) банку у чијем су пословању утврђене значајније неправилности у примени закона и других прописа којима се уређује спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење;

4) банку у чијем су пословању, односно поступању утврђене значајније неправилности у примени прописа или неправилности којима је обухваћен велики број корисника или које су довеле до значајнијих последица по кориснике;

5) банку у чијем су пословању утврђене значајне неправилности у управљању информационом системом банке, односно у поштовању прописаних стандарда које су довеле до дужег нестабилног рада информационог система или генерисања нетачних података или учесталих кашњења у достављању података.“

У ставу 2. тачка 1) мења се и гласи:

„1) да своје пословање усклади с прописима, укључујући предузимање одређених мера ради отклањања утврђених неправилности, односно спречавања наступања истих или сличних неправилности;“

У тачки 3) речи: „показатељ адекватности капитала“ замењују се речима: „показатељ из члана 23. овог закона“.

У тачки 4) речи: „износ посебне резерве“ замењују се речима: „износ резерве“.

У тачки 5) подтачка (4) тачка са запетом на крају замењује се запетом, а после подтачке (4) додаје се подтачка (5), која гласи:

„(5) пружање одређених услуга;“.

У тачки 12) после речи: „одбора банке,“ додају се речи: „носиоца кључне функције,“.

После тачке 19) додају се тач. 19а) до 19в), које гласе:

„19а) да замени хардверске или софтверске компоненте или апликативна решења, односно да унапреди перформансе информационог система;

19б) да спроведе активности провере безбедности информационог система (пенетрационо тестирање);

19в) да, ради адекватног управљања информативним системом, обезбеди континуитет пословања на територији Републике Србије за несметано одвијање њених пословних процеса или функција у складу с чланом 35. овог закона;“.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Решење којим се изричу налози и мере за отклањање неправилности утврђених у пословању може се донети и за банку која није поступила по писменој опоми Народно банке Србије.“.

Члан 60.

Наслов изнад члана 114. мења се и гласи:

„Разрешење члана органа управљања, носиоца кључне функције или другог лица на руководећем положају у банци“.

У члану 114. став 1. мења се и гласи:

„У случају знатног погоршања финансијског стања банке или теже повреде закона, прописа Народно банке Србије и других прописа или статута банке, када оцени да мере из члана 113. овог закона не би биле довољне да поправе такво стање у банци – Народна банка Србије може решењем наложити разрешење, односно смену свих или појединих чланова органа управљања банке, носилаца кључних функција и других лица на руководећем положају у банци, и то без обзира на испуњеност других услова за разрешење чланова органа управљања из члана 72. став 8. овог закона.“.

У ставу 3. после речи: „органа управљања,“ додају се речи: „носиоци кључних функција,“.

Члан 61.

Члан 116. мења се и гласи:

„Члан 116.

Одлуку о мери коју предузима према банци Народна банка Србије доноси на основу дискреционе оцено следећих чинилаца:

- 1) тежине утврђених неправилности;
- 2) поступања банке током поступка контроле, односно показане спремности и способности органа банке да отклоне утврђене неправилности;
- 3) степена у коме банка угрожава финансијску дисциплину и несметано функционисање банкарског система.

Код оцено тежине неправилности утврђених у пословању банке, у зависности од предмета контроле, процењују се следећи критеријуми:

- 1) финансијски положај банке;
- 2) степен адекватности капитала у односу на преузете ризике;
- 3) утицај учињене неправилности на будући положај банке;
- 4) број утврђених неправилности и њихова међусобна зависност;

- 5) трајање и учесталост учињених неправилности;
- 6) адекватност информационог система банке;
- 7) законитост рада банке;
- 8) друге околности на основу којих се процењује законитост пословања банке.

Поред критеријума из става 2. тач. 4) до 7) овог члана, при оцени тежине утврђених неправилности у поступку контроле законитости пословања банке у примени прописа којима се уређују финансијске и платне услуге узима се у обзир и следеће:

- 1) да ли су утврђене неправилности проузроковале негативне материјалне и друге економске последице по кориснике и процена износа тих ефеката;
- 2) број корисника на које су утицале, односно могле утицати те неправилности;
- 3) значај повређене одредбе прописа за остварење циљева и сврхе тог прописа и узрок неправилне примене прописа;
- 4) да ли је банка учинила повреду исте одредбе прописа у последње три године;
- 5) да ли је руководилац, односно запослени у банци без оправданог разлога одбио тонско снимање разговора из члана 104. овог закона.

Код оцене поступања банке током поступка контроле, односно оцене показане спремности и способности органа банке да отклоне утврђене неправилности, у зависности од предмета контроле, процењују се следећи критеријуми:

- 1) способност руководства банке да идентификује, вреднује и надзире ризике из пословања банке и да управља њима;
- 2) делотворност система унутрашњих контрола у банци, а посебно функције унутрашње ревизије и функције контроле усклађености пословања;
- 3) ефикасност у отклањању раније утврђених неправилности, а нарочито у спровођењу раније изречених мера;
- 4) степен сарадње управног и извршног одбора, лица на руководећем положају и запослених у банци са овлашћеним лицима током контроле;
- 5) начин поступања према клијентима који су обухваћени неправилностима које су утврђене у текућем и претходним поступцима контроле;
- 6) ефикасност банке у поступању по захтевима за достављање документације, података, објашњења и информација;
- 7) друге околности на основу којих се процењују спремност и способност органа банке да отклоне утврђене неправилности.

Код оцене степена у коме банка угрожава финансијску дисциплину и несметано функционисање банкарског система, процењује се значај банке у финансијском систему, нарочито узимајући у обзир величину банке, њену повезаност са осталим учесницима у финансијском систему и заменљивост у том систему, као и сложеност њеног пословања и разгранатост њене пословне мреже.“.

Члан 62.

У члану 117. став 2. речи: „став 3.“ замењују се речима: „став 4.“.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Ако је члану извршног одбора банке престао радни однос, односно члану управног одбора банке вршење функције у банци пре пресечног датума из члана 105. став 4. овог закона – при изрицању новчане казне из става 2. овог члана узимају се у обзир последње три зараде, односно накнаде које је то лице примило за вршење функције у банци.“.

Досадашњи ст. 3. до 8. постају ст. 4. до 9.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, речи: „став 3.“ на оба места замењују се речима: „став 4.“.

У досадашњем ставу 8, који постаје став 9, речи: „лицу из става 1. овог члана“ замењују се речју: „банци“.

После досадашњег става 8, који постаје став 9, додаје се нови став 10, који гласи:

„Обавеза по основу новчане казне изречене члану управног, односно извршног одбора, укључујући и бивше чланове тих одбора – не може се платити из имовине банке.“.

Досадашњи став 9. који постаје став 11, мења се и гласи:

„Ако члан управног, односно извршног одбора банке, укључујући и бивше чланове тих одбора, не плати новчану казну у року утврђеном решењем о изрицању новчане казне – банка је дужна да ту казну плати у року од осам дана од истека рока утврђеног решењем из овог става, као и да предузме све неопходне мере како би се од тог лица намирила у износу те казне и да о том намирењу достави доказ Народној банци Србије.“.

После досадашњег става 9, који постаје став 11, додају се ст. 12. и 13, који гласе:

„Ако се обавеза по основу новчане казне из овог члана не плати у року утврђеном решењем о изрицању новчане казне, Народна банка Србије има право да обрачунава затезну камату на износ тог дуга.“.

Извршна решења о изрицању новчане казне из овог члана представљају основ за принудну наплату с рачуна банке у складу са законом којим се уређује принудна наплата на новчаним средствима на рачуну.“.

Досадашњи ст. 10. и 11. постају ст. 14. и 15.

Члан 63.

После члана 117. додају се нови члан 118, наслов изнад члана 118, Одељак 3а, нови члан 119. и наслов изнад члана 119, који гласе:

„Објављивање мера из поступка контроле законитости пословања

Члан 118.

Народна банка Србије може на својој интернет страници да објави обавештење о изреченим мерама из поступка контроле законитости пословања банке у примени прописа којима се уређују финансијске и платне услуге, ако се процени да објављивање тих мера на начин прописан овим чланом не угрожава интересе који се штите у складу са одредбама члана 9б овог закона.

Обавештење из става 1. овог члана садржи назив банке, кратак опис утврђених неправилности и мере која је изречена банци, као и друге податке који могу бити значајни за разумевање разлога за изрицање те мере, односно ефеката које та мера производи.

Ако је против мере из става 1. овог члана поднета тужба управном суду, Народна банка Србије може о томе објавити саопштење у року од 15 дана од дана пријема те тужбе.

Обавештење и подаци из овог члана уклањају се са интернет странице Народне банке Србије након истека три године од дана њиховог објављивања.

Објављивање податка у складу са овим чланом не сматра се повредом обавезе чувања тајности података.

Одељак 3а

Процес супервизорске процене пословања банке

Супервизорска процена

Члан 119.

Народна банка Србије спроводи свеобухватан процес супервизорске процене пословања банке, током којег процењује ризике којима је та банка изложена или би могла бити изложена, укључујући и ризике утврђене кроз резултате тестирања отпорности банке на стрес узимајући у обзир природу, обим и сложеност активности те банке.

О извршеној супервизорској процени из става 1. овог члана Народна банка Србије сачињава извештај и доставља га банци, која на њега може дати изјашњење у року одређеном у том извештају.

Народна банка Србије неће разматрати наводе из изјашњења банке из става 2. овог члана који се односе на промену чињеничног стања насталу након периода на који се супервизорска процена односи (пресечни датум), али их може узети у обзир при доношењу решења из става 4. овог члана.

На основу спроведене супервизорске процене из става 1. овог члана и изјашњења банке из става 2. овог члана, Народна банка Србије може донети решење којим се банци одређују увећани показатељи у складу с чланом 23. овог закона, односно посебни захтеви у вези с ликвидношћу банке.

Учесталост и обим активности при спровођењу супервизорске процене из става 1. овог члана одређује се према величини и значају банке у финансијском систему, као и према природи, обиму и сложености њених пословних активности.

За потребе спровођења процеса супервизорске процене из става 1. овог члана, Народна банка Србије, по потреби, врши тестирање отпорности банака на стрес.

Народна банка Србије може ближе прописати начин спровођења процеса супервизорске процене из става 1. овог члана.“

Члан 64.

Члан 122. мења се и гласи:

„Члан 122.

Народна банка Србије врши контролу банкарске групе на консолидованој основи.

Контролу из става 1. овог члана врши регулаторно тело државе порекла банкарског холдинга у следећим случајевима:

- 1) ако је седиште банкарског холдинга ван Републике Србије;
- 2) ако регулаторно тело из овог става контролу на консолидованој основи врши на начин који задовољава услове Народне банке Србије;
- 3) ако постоји одговарајућа сарадња Народне банке Србије с регулаторним телом из овог става.

Народна банка Србије може наложити банци из банкарске групе чији је банкарски холдинг ван Републике Србије да изврши консолидацију финансијских извештаја чланица те банкарске групе које имају седиште у Републици Србији.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења контроле банкарског холдинга који је финансијски холдинг или мешовити финансијски холдинг чије је седиште у Републици Србији у оквиру контроле банкарске групе на консолидованој основи, као и услове за добијање одобрења за примену појединих захтева на консолидованој основи, односно одобрења за изузимање ових холдинга од примене тих захтева.

Ако је седиште мешовитог холдинга у Републици Србији, банка која је његово зависно друштво дужна је да Народној банци Србије омогући праћење трансакција између те банке и тог холдинга, као и трансакција између те банке и зависних друштава тог холдинга. Народна банка Србије може да пропише ближе услове и начин управљања ризицима на нивоу групе ових лица, као и начин извештавања Народне банке Србије о значајним трансакцијама.

Народна банка Србије може наложити банци спровођење консолидације те банке и појединих чланова њене банкарске групе, ако процени да би то допринело објективном сагледавању њиховог пословања на консолидованом нивоу – узимајући у обзир врсте и нивое ризика којима су банкарска група и њени чланови изложени, структуру капитала чланова те групе, као и врсте пословних активности које се обављају у оквиру банкарске групе.

Народна банка Србије може прописати ближе услове и начин вршења контроле из овог члана, као и услове примене појединих захтева на појединачној основи за банку која је члан банкарске групе над којом Народна банка Србије врши контролу из овог члана.“.

Члан 65.

Члан 124. мења се и гласи:

„Члан 124.

Банка може основати или стећи подређено друштво само уз сагласност Народне банке Србије.

Подређена друштва банке могу бити само лица у финансијском сектору.

Изузетно од става 2. овог члана, подређено друштво банке може бити и лице које није лице у финансијском сектору а које обавља послове који представљају директан продужетак послова банке из члана 4. овог закона.

Под пословима из става 3. овог члана подразумевају се управљање непокретностима стеченим наплатом кредита те банке, продаја тих непокретности и други послови у складу с прописом Народне банке Србије.

Народна банка Србије прописује начин и ближе услове добијања сагласности из става 1. овог члана.“.

Члан 66.

У члану 127. став 1. мења се и гласи:

„За банкарску групу на консолидованој основи утврђују се:

- 1) показатељи капитала;
- 2) велика изложеност;
- 3) улагање у друга правна лица и у основна средства;
- 4) отворена нето девизна позиција;
- 5) показатељи нивоа ликвидности;
- 6) други подаци потребни за контролу банкарске групе на консолидованој основи.“.

Члан 67.

У члану 128в. после става 6. додаје се нови став 7, који гласи:

„Ако је усвојеним планом реструктурирања оцењено да би се спровођењем поступка стечаја или ликвидације могли остварити циљеви реструктурирања банке – Народна банка Србије, при ажурирању плана реструктурирања те банке, може израдити поједностављени план реструктурирања те банке.“.

Досадашњи ст. 7. до 9. постају ст. 8. до 10.

Досадашњи став 8, који постаје став 9, мења се и гласи:

„Банка је дужна да Народној банци Србије, на њен захтев, пружи сву потребну помоћ, као и информације и податке који су јој потребни у поступку израде, ажурирања и спровођења плана реструктурирања.“.

У досадашњем ставу 9, који постаје став 10, речи: „става 8.“ замењују се речима: „става 9.“.

Члан 68.

Члан 128г мења се и гласи:

„Члан 128г

Народна банка Србије израђује план реструктурирања банкарске групе над којом врши надзор на консолидованој основи у складу са одредбама овог закона (у даљем тексту: план реструктурирања банкарске групе).

На израду плана реструктурирања банкарске групе сходно се примењују одредбе члана 128в ст. 1. до 4, 7. и 8. овог закона.

План реструктурирања банкарске групе нарочито садржи:

- 1) опис активности и мера које ће се предузети према највишем матичном друштву и другим члановима банкарске групе и у складу с тим идентификовање лица за реструктурирање и групе за реструктурирање у оквиру банкарске групе;
- 2) детаљан опис различитих могућности за примену инструмената реструктурирања на лица за реструктурирање за сваку од група за реструктурирање, ако их је утврђено више у банкарској групи на основу разматрања различитих ситуација у којима могу наступити озбиљни макроекономски и финансијски поремећаји значајни за пословање те групе, као и последице примене тих инструмената на друга лица у групи за

реструктурирање, односно на друге групе за реструктурирање у истој банкарској групи;

3) образложење начина на који ће се обезбедити финансирање примене различитих могућности (опција) и инструмената реструктурирања банкарске групе предвиђених овим планом, које се не може заснивати на претпоставци коришћења ванредне финансијске подршке, кредита за одржавање ликвидности или кредита за ликвидност са средствима обезбеђења, роком отплате и каматним стопама који одступају од уобичајених;

4) процену могућности предузимања међусобно усклађених активности и мера за реструктурирање банкарске групе када надзор над њеним члановима не врши само Народна банка Србије, укључујући мере продаје групе у целини трећем лицу и раздвајање кључних пословних активности које обављају одређени чланови те групе, као и опис мера потребних за отклањање препрека за реструктурирање, посебно у вези с међусобним усклађивањем активности различитих надлежних органа;

5) опис могућности сарадње са страним регулаторним телима и телима надлежним за реструктурирање, а у вези с реструктурирањем банкарске групе, када чланови банкарске групе имају седиште изван Републике Србије;

6) опис мера за одвајање појединих функција или пословних активности које су неопходне ради отклањања препрека за несметано реструктурирање банкарске групе;

7) опис других мера и активности које ће Народна банка Србије предузети ради реструктурирања банкарске групе, а које нису изричито утврђене овим законом.

Одредбе члана 128в став 9. овог закона сходно се примењују на обавезе највишег матичног друштва и члана банкарске групе када Народна банка Србије израђује план реструктурирања банкарске групе.“

Члан 69.

У члану 128д после става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Народна банка Србије може ближе прописати обавезе банке у вези са проценом могућности реструктурирања.“

Члан 70.

Члан 128е и наслов изнад тог члана мењају се и гласе:

„Отпис и конверзија капитала и подобних обавеза

Члан 128е

Пре покретања поступка реструктурирања, Народна банка Србије може извршити отпис одговарајућих елемената капитала и подобних обавеза банке или њихову конверзију у акције или друге власничке инструменте те банке, у смислу члана 128њ овог закона, а након покретања тог поступка отпис или конверзију капитала и подобних обавеза врши пре примене одговарајућег инструмента реструктурирања.

Народна банка Србије може донети решење којим се врши отпис или конверзија капитала и подобних обавеза банке пре покретања поступка реструктурирања банке ако је утврдила да је испуњен најмање један од следећих услова:

1) испуњени су услови за покретање поступка реструктурирања из члана 128ж овог закона;

2) банка вероватно неће моћи да настави да послује у смислу члана 128ж овог закона ако се не изврши овај отпис или конверзија, а није вероватно да би било која друга мера банке или лица из приватног сектора, као ни мера предузета у поступку контроле у складу са овим законом, осим тог отписа, односно конверзије, могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја;

3) ако је банка затражила ванредну финансијску подршку, осим у случају из члана 128ж став 2. тачка 4) подтач. (1), (2) и (3) овог закона.

Отпис и конверзија из става 1. овог члана врше се без сагласности акционара, депонената и других поверилаца банке или било ког трећег лица.

Пре него што изврши отпис или конверзију из става 1. овог члана, Народна банка Србије дужна је да обезбеди независну процену имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона, на основу које се врши обрачун износа отписа, односно нивоа конверзије елемената капитала и подобних обавеза који су потребни за покриће губитака и/или докапитализацију банке.

Народна банка Србије врши отпис, односно конверзију капитала и подобних обавеза банке према следећем редоследу:

1) прво се умањује основни акцијски капитал, сразмерно износу губитака до износа тог капитала, а Народна банка Србије према акционарима банке предузима једну или обе мере из члана 128р став 1. овог закона;

2) елементи додатног основног капитала отписују се и/или конвертују у акције банке које се могу укључити у основни акцијски капитал банке, у мери у којој је то потребно за остварење циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање;

3) елементи допунског капитала отписују се и/или конвертују у акције банке које се могу укључити у основни акцијски капитал банке у мери у којој је то потребно за остварење циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање;

4) смањује се главница субординираних обавеза које не улазе у обрачун допунског капитала, у мери у којој је то потребно за остварење циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање;

5) смањује се главница или неизмирени износ осталих подобних обавеза, према редоследу наплате потраживања у стечајном поступку у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака, од најнижег приоритета ка вишем, у мери у којој је то потребно за остварење циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање.

У случају отписа елемената капитала и подобних обавеза, престају обавезе по том основу према имаоцу одговарајућег елемента капитала и подобне обавезе у отписаном износу тог елемента и подобне обавезе, осим већ обрачунатих обавеза, а том имаоцу не исплаћује се никаква накнада по основу овог отписа.

За потребе спровођења конверзије из става 5. тачка 3) овог члана, Народна банка Србије може наложити банци да имаоцима одређених елемената капитала и подобних обавеза из те тачке изда акције које се могу укључити у основни капитал банке.

Ближе услове отписа и конверзије елемената капитала и подобних обавеза из овог члана прописује Народна банка Србије.

Ако би конверзија елемената капитала и подобних обавеза банке довела до стицања или повећања власништва у банци преко процената прописаних у члану 94. став 1. овог закона – Народна банка Србије благовремено оцењује испуњеност услова за давање сагласности за стицање власништва, тако да ова оцена не утиче на одлагање ове конверзије.

Сматра се да банкарска група неће моћи да настави да послује у смислу става 2. тачка 2) овог члана када та група не поступа или је вероватно да неће поступити у складу са одредбама овог закона којима се уређују показатељи који се тичу управљања ризицима на нивоу банкарске групе, услед чега јој Народна банка Србије може изрећи меру из овог закона, а нарочито ако је претрпела или ће вероватно претрпети губитке у висини свог целокупног капитала или његовог знатног дела.

На отпис и конверзију елемената капитала и подобних обавеза члана банкарске групе који није банка сходно се примењују ст. 1. до 8. овог члана.

За члана банкарске групе са седиштем у Републици Србији над којим не врши надзор Народна банка Србије извршиће отпис и конверзију елемената капитала и подобних обавеза након прибављања мишљења од регулаторног тела које врши надзор над пословањем тог члана.“.

Члан 71.

Члан 128ж мења се и гласи:

„Члан 128ж

Народна банка Србије покреће поступак реструктурирања када утврди да су испуњени следећи услови:

1) да је стање банке такво да она не може или вероватно неће моћи да настави да послује;

2) да није вероватно да би било која друга мера банке или лица из приватног сектора, мера предузета у поступку контроле у складу са овим законом или мера из члана 128е овог закона – могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја;

3) да је реструктурирање банке у јавном интересу.

У смислу овог закона, сматра се да је стање банке такво да она не може или вероватно неће моћи да настави да послује ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) разлози из члана 130. овог закона због којих би Народна банка Србије могла одузети дозволу за рад су наступили или је вероватно да ће ускоро наступити, нарочито кад су у пословању банке настали губици који би се покрили на терет целог или знатног износа капитала банке или кад је вероватно да ће такви губици настати;

2) ако је имовина банке мања од њених обавеза или је вероватно да ће то ускоро бити;

3) ако је банка неликвидна или је вероватно да ће то ускоро бити, осим ако јој је одобрена финансијска подршка из тачке 4) подтач. (1) и (2) овог става;

4) ако је банка затражила ванредну финансијску подршку, осим у изузетном случају када се, узимајући у обзир начела из члана 128б тач. 1) и 2) овог закона, та подршка даје солвентној банци ради отклањања озбиљног поремећаја у економији и очувања стабилности финансијског система, као привремена и сразмерна мера, и то у једном од следећих облика:

(1) гаранције коју Република Србија даје у корист Народне банке Србије за измирење обавеза банке по основу кредита за одржавање ликвидности или других олакшица одобрених банци под условима које је утврдила Народна банка Србије,

(2) гаранције Републике Србије за нове обавезе банке,

(3) докапитализације или куповине власничких инструмената под условима који банци не дају предност на тржишту, до износа потребног да се отклони мањак капитала, под условима које утврђује Народна банка Србије – и то само ако у тренутку пружања ове подршке нису испуњени услови из тач. 1) до 3) овог става, као ни услови за отпис и конверзију капитала из члана 128е овог закона.

Сматра се да је реструктурирање у јавном интересу, у смислу става 1. овог члана, ако је реч о системски значајној банци, као и у случају да би се спровођењем реструктурирања могао на одговарајући начин остварити један или више циљева реструктурирања који се не би могао остварити у истој мери спровођењем стечајног или ликвидационог поступка над банком.

Ако се у поступку реструктурирања предвиђа коришћење средстава фонда за осигурање депозита, Народна банка Србије Агенцији доставља, ради давања мишљења, нацрт извештаја о тесту најмањих трошкова, којим се утврђује да ли би спровођење поступка реструктурирања и примена појединих инструмената и мера реструктурирања били целисходнији од спровођења стечајног или ликвидационог поступка над банком, нарочито узимајући у обзир могуће трошкове исплате осигураних депозита и одобравања финансијске подршке, као и ограничења прописана чланом 128х овог закона.

Агенција је дужна да Народној банци Србије достави мишљење на нацрт извештаја из става 4. овог члана, у року од пет дана од дана достављања тог нацрта.

Након пријема мишљења из става 5. овог члана, односно ако мишљење није достављено након протекла рока из тог става – Народна банка Србије израђује коначни извештај о тесту најмањих трошкова.

Предузимање мера ране интервенције из чл. 113. до 115. овог закона није предуслов за покретање поступка реструктурирања.

Банка је дужна да без одлагања обавести Народну банку Србије о наступању околности из става 1. тачка 1) овог члана.

Када прими обавештење из става 8. овог члана или ако током вршења контроле или на други начин сазна да су наступиле околности из тог става – Народна банка Србије без одлагања утврђује да ли су испуњени услови из става 1. овог члана.

Пре покретања поступка реструктурирања, ако су испуњени услови из става 1. тачка 1) овог члана, ако у разумном року није вероватна примена друге мере банке или лица из приватног сектора из тачке 2) тог става и ако процени да је то потребно ради спречавања даљег погоршања финансијског стања банке и ради испуњавања услова из става 1. тачка 3) овог члана или примене одговарајућих и ефикасних мера и инструмената реструктурирања – Народна банка Србије може наложити привремено обустављање било ког плаћања и извршења других обавеза по уговорима које је закључила банка и суспензију права друге уговорне стране на отказивање уговора и активирање средстава обезбеђења – од тренутка објављивања решења о привременом обустављању до поноћи наредног радног дана.

Мера из става 10. овог члана не односи се на обавезе према платним системима и системима за поравнање хартија од вредности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно према операторима тих система и учесницима у тим системима а које су настале по основу учешћа у тим системима, као ни на обавезе према Народној банци Србије и обавезе по основу осигураних депозита у дневном износу који решењем из става 10. овог члана утврђује Народна банка Србије.

Ако банци наложи спровођење мере из става 10. овог члана – Народна банка Србије не може наложити спровођење мере из члана 128ј став 2. тачка 10) овог закона.

На испуњеност услова за покретање поступка реструктурирања банкарске групе сходно се примењују ст. 1. до 12. овог члана.“.

Члан 72.

У члану 128и став 2. речи: „став 7.“ замењују се речима: „став 6.“.

Члан 73.

У члану 128ј став 2. тачка 10) мења се и гласи:

„10) привремено обустављање свих плаћања и извршења других обавеза по уговорима које је закључила банка и суспензију права друге уговорне стране на отказивање уговора и активирање средстава обезбеђења – од тренутка објављивања решења о привременом обустављању до поноћи наредног радног дана, осим обавеза по основу осигураних депозита у дневном износу који утврђује Народна банка Србије, обавеза према платним системима и системима за поравнање хартија од вредности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно према операторима тих система и учесницима у тим системима а које су настале по основу учешћа у тим системима и обавеза према Народној банци Србије.“.

Члан 74.

У члану 128њ став 7. речи: „средства Републике Србије обезбеђена за реструктурирање банке“ замењују се речима: „средства фонда за реструктурирање из члана 128ц овог закона“.

Члан 75.

У члану 128о став 2. мења се и гласи:

„Минимални захтев из става 1. овог члана представља износ капитала и подобних обавеза који је потребан за покриће губитака и докапитализацију банке у реструктурирању, изражен као проценат ризичне aktive, односно укупног износа изложености обрачунатих за потребе утврђивања показатеља степена задужености банке.“.

У ставу 4. после речи: „консолидованој основи“ додају се речи: „или на групу за реструктурирање“.

У ставу 5. после речи: „ближе услове“ додају се речи: „обрачуна минималног захтева за капиталом и подобним обавезама, као и услове“.

Члан 76.

У члану 128р став 2. тачка 2) после речи: „основног“ додаје се реч: „акцијског“.

У ставу 3. тачка 2) мења се и гласи:

„2) износ до којег, према процени Народне банке Србије, елементи основног акцијског капитала и додатног основног капитала морају бити отписани (смањени), а одговарајући елементи допунског капитала отписани (смањени) или конвертовани, у складу с чланом 128е став 5. овог закона;“.

Став 4. мења се и гласи:

„Не доводећи у питање одредбе члана 128њ ст. 3. и 6. овог закона, Народна банка Србије, приликом примене инструмента расподеле губитака, врши отпис и конверзију према следећем редоследу:

1) елементи основног акцијског капитала смањују се у складу с чланом 128е став 5. тачка 1) овог закона;

2) ако је укупно смањење елемената основног акцијског капитала у складу с тачком 1) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана – смањује се у потребној мери главница елемената додатног основног капитала, до укупног износа тих елемената;

3) ако је укупно смањење елемената основног акцијског капитала и додатног основног капитала у складу с тач. 1) и 2) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана – смањује се у потребној мери главница елемената допунског капитала, до укупног износа тих елемената;

4) ако је укупно смањење елемената основног акцијског капитала, додатног основног капитала и допунског капитала из тач. 1) до 3) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана – смањује се у потребној мери главница субординираних обавеза које не улазе у обрачун допунског капитала, до укупног износа тих обавеза;

5) ако је укупно смањење елемената основног акцијског, додатног основног и допунског капитала и субординираних обавеза из тач. 1) до 4) овог става мање од збира износа из става 3. тач. 2) и 3) овог члана – смањује се у потребној мери главница или неизмирени износ осталих подобних обавеза, према редоследу наплате потраживања у стечајном поступку у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака, од најнижег приоритета ка вишем, до укупног износа тих обавеза.

У ставу 5. после речи: „елемената основног“ додају се речи: „акцијског, додатног основног“.

Члан 77.

У члану 128ћ став 6. речи: „из средстава за реструктурирање банке која обезбеђује Република Србија, на основу одлуке Владе Републике Србије“ замењују се речима: „из средстава фонда за реструктурирање банака из члана 128ц овог закона“.

Члан 78.

Члан 128ф мења се и гласи:

„Члан 128ф

Средства за финансирање реструктурирања банке обезбеђују се из фонда за реструктурирање банака из члана 128ц овог закона, фонда за осигурање депозита и средстава финансијске подршке коју, под условима из овог члана, може обезбедити Република Србија.

Ако средства фонда за реструктурирање банака из члана 128ц овог закона нису довољна за финансирање реструктурирања банке, средства за то реструктурирање обезбеђују се из фонда за осигурање депозита, у складу са ограничењима из члана 128х овог закона.

Ако средства фондова из ст. 1. и 2. овог члана нису довољна за финансирање реструктурирања банке, на основу извештаја о тесту најмањих трошкова из члана 128ж став 6. овог закона и процене могућности да се применом других инструмената реструктурирања у највећој могућој мери остваре циљеви реструктурирања, а нарочито да се очува стабилност финансијског система – Народна банка Србије доставља министарству надлежном за послове финансија захтев за давање позитивног мишљења о обезбеђивању средстава финансијске подршке из става 1. овог члана, који садржи преглед предвиђених инструмената и мера реструктурирања банке са образложењем, као и износ, начин и рок у којем је потребно обезбедити финансијску подршку, имајући у виду начела из члана 128б овог закона.

Уз захтев из става 3. овог члана, Народна банка Србије доставља извештај о тесту најмањих трошкова из члана 128ж став 6. овог закона и мишљење Агенције на тај извештај, као и процену вредности имовине и обавеза банке из члана 128з овог закона.

На основу позитивног мишљења министарства надлежног за послове финансија, Народна банка Србије доставља Влади предлог о обезбеђивању средстава финансијске подршке, који садржи преглед предвиђених инструмената и мера реструктурирања банке са образложењем, као и износ, начин и рок у којем је потребно обезбедити ту подршку, уз који доставља документацију из става 4. овог члана.

На основу предлога из става 5. овог члана, Влада доноси одлуку о обезбеђивању средстава финансијске подршке и без одлагања је доставља Народној банци Србије и Агенцији.

Употреба средстава фонда за реструктурирање банака и фонда за осигурање депозита за потребе финансирања реструктурирања у складу са овим чланом не представља државну помоћ, док финансијска подршка Републике Србије која се обезбеђује на основу овог члана може представљати државну помоћ у циљу отклањања озбиљног поремећаја у привреди Републике Србије у смислу прописа којима се уређује контрола државне помоћи.

У случају да Влада не усвоји предлог из става 5. овог члана, Народна банка Србије доноси решење о одузимању дозволе за рад банци, осим у случају да је дозвола за рад банке одузета у току утврђивања услова за покретање поступка реструктурирања.

Народна банка Србије не може сносити трошкове финансирања реструктурирања.

Ближи услови и начин обезбеђивања средстава финансијске подршке из овог члана уређују се споразумом о сарадњи закљученим између Народне банке Србије и министарства надлежног за послове финансија.

На обезбеђивање средстава финансијске подршке Републике Србије за реструктурирање члана банкарске групе сходно се примењују одредбе ст. 3. до 10. овог члана.“

Члан 79.

После члана 128х додају се чл. 128ц до 128џ и наслови изнад тих чланова, који гласе:

„Фонд за реструктурирање банака

Члан 128ц

Ради обезбеђења средстава за финансирање реструктурирања банака Народна банка Србије образује Фонд за реструктурирање банака (у даљем тексту: Фонд).

Фонд нема својство правног лица и представља засебну имовину.

Народна банка Србије не одговара за обавезе Фонда.

Новчана средства Фонда из члана 128ч овог закона воде се на посебном рачуну код Народне банке Србије, а имовина и обавезе Фонда воде се одвојено од имовине и обавеза Народне банке Србије.

На Фонд се не примењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва ни закона којим се уређује стечај.

На Фонд се не примењују одредбе закона којим се уређују отворени инвестициони фондови са јавном понудом ни закона којим се уређују алтернативни инвестициони фондови.

Народна банка Србије утврђује правила улагања средстава Фонда из члана 128ч овог закона.

Народна банка Србије ближе уређује организацију, управљање и друга питања значајна за положај Фонда.

Средства Фонда

Члан 128ч

Средства Фонда чине:

- 1) редовни доприноси банака ради достизања циљаног износа средстава Фонда из става 2. овог члана;
- 2) ванредни доприноси банака, када средства Фонда нису довољна за финансирање реструктурирања банке;
- 3) кредити и други облици финансирања.

Циљани износ средстава Фонда износи најмање 1% осигураних износа депозита свих банака.

Рок за достизање циљаног износа Фонда из става 2. овог члана је десет година од датума почетка прикупљања средстава.

Изузетно од става 3. овог члана, ако у току трајања рока из тог става средства Фонда буду искоришћена за финансирање реструктурирања банака (кумулативно или појединачно) у износу 0,5% осигураних износа депозита свих банака – тај рок може се продужити за највише четири године.

Ако се, након рока из става 3. овог члана расположива средства Фонда умање испод циљаног износа из става 2. овог члана на износ који представља две трећине или више тог износа – наставља се прикупљање редовних доприноса из става 1. тачка 1) овог члана све док се тај циљани износ не достигне. Ако се расположива средства Фонда умање на мање од две трећине циљаног износа из става 2. овог члана, редовни доприноси утврђују се на нивоу који омогућава да се тај циљани износ достигне у року од шест година.

Народна банка Србије може да утврди другачије рокове за достизање циљаног износа из става 2. овог члана, узимајући у обзир фазе пословног циклуса и утицај који проциклични доприноси могу имати на стабилност финансијског система.

Народна банка Србије не може својим средствима, непосредним задуживањем, давањем гаранција нити на било који други начин који

подразумева садашње или будуће обавезе Народне банке Србије учествовати у финансирању Фонда.

Чланство у Фонду обавезно је за све банке.

Ако банка не уплати редован и/или ванредни допринос, на износ неуплаћеног доприноса дужна је да плати законску затезну камату.

Слободна средства Фонда улажу се на начин којим се умањује ризик, одржава ликвидност Фонда и остварују одговарајући приходи.

Народна банка Србије прописује садржај и форму образаца финансијских извештаја Фонда.

Ревизију годишњих финансијских извештаја Фонда врши спољни ревизор кога бира Народна банка Србије.

Средства Фонда не подлежу опорезивању нити могу бити предмет принудне наплате.

Народна банка Србије ближе уређује начин утврђивања доприноса из става 1. овог члана, начин и рокове за њихово прикупљање, као и информације и податке које банке достављају за потребе утврђивања тих доприноса.

Коришћење средстава Фонда

Члан 128ц

Средства Фонда могу се користити за следеће намене:

- 1) гарантовање имовине или обавеза банке у реструктурирању, њених подређених друштава, банке за посебне намене или друштва за управљање имовином;
- 2) одобравање кредита банци у реструктурирању, њеним подређеним друштвима, банци за посебне намене или друштву за управљање имовином;
- 3) куповину имовине банке у реструктурирању;
- 4) обезбеђивање потребних средстава банци за посебне намене и друштву за управљање имовином;
- 5) плаћање накнаде штете акционарима или повериоцима у складу с чланом 128ђ став 6. овог закона;
- 6) давање доприноса банци у реструктурирању уместо отписа или конверзије обавеза појединих поверилаца, када је примењен инструмент расподеле губитака а Народна банка Србије је изузела одређене повериоце из обухвата расподеле губитака у складу с чланом 128њ став 6. овог закона;
- 7) за предузимање једне или више активности из тач. 1) до 6) овог става истовремено с другом активношћу из тих тачака.

У случају примене инструмента реструктурирања из члана 128г овог закона, средства Фонда могу се користити за предузимање мера из става 1. овог члана које се односе на купца.

Средства Фонда не могу се користити за директно покриће губитка банке у реструктурирању, за њену докапитализацију, као ни за обезбеђење капитала банке за посебне намене.

Народна банка Србије може ближе уредити коришћење средстава Фонда.“.

Члан 80.

У члану 130. став 1. тачка 5) речи: „став 4.“ замењују се речима: „став 5.“.

У ставу 2. тачка 11б) реч: „савесног“ замењује се речју: „опрезног“.

Члан 81.

У члану 138. став 1. после тачке 5) додаје се тачка 5а), која гласи:

„5а) Народну банку Србије не обавести о стицању директног или индиректног власништва у банци које стицаоцу омогућава 5% и више од 5% гласачких права у року од пет радних дана од дана сазнања за то стицање (члан 94. ст. 8. и 9);“.

У тачки 6) речи: „15 дана“ на оба места замењују се речима: „пет радних дана“.

Члан 82.

У члану 139. став 1. тачка 5) речи: „члана 132. став 4, члана 133. став 6. и члана 134. став 2.“ замењују се речима: „члана 132. став 4. и члана 133. став 6.“.

Члан 83.

У члану 139б став 1. тачка 1) речи: „став 5“ замењују се речима: „став 4“.

Започети поступци**Члан 84.**

Поступци за давање сагласности Народне банке Србије и поступци контроле започети у складу са Законом о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015) и прописима донетим на основу тог закона, окончаће се у складу с тим законом и прописима.

Прописи Народне банке Србије**Члан 85.**

Народна банка Србије донеће прописе неопходне за примену овог закона – најкасније 30. јуна 2025. године.

Рок за усклађивање**Члан 86.**

Банке су дужне да своје пословање и акте ускладе са одредбама овог закона најкасније до почетка његове примене.

Примена одредаба које се односе на мешовити финансијски холдинг**Члан 87.**

Одредбе овог закона које се односе на мешовити финансијски холдинг примењују се од доношења, односно примене закона којим ће се уредити надзор над финансијским конгломератима у Републици Србији.

Ступање на снагу**Члан 88.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењује се од 1. октобра 2025. године, осим члана 38. овог закона, који се примењује од 1. јануара 2026. године.